

LEKE: riigieksami ülesannete lekkimises kahtlustatakse üht Tallinna südalinna kooli

Abituriente ähvardab korduseksam

Haridusminister otsustab, kas koolilõpetajatel tuleb teha uus matemaatikaeksam

MALLE PAJULA, KRISTEL KIRSS,
PILLE LIIMAL, PIRET TALI

Abituriendid peavad 6. juunil matemaatika riigieksami uuesti tegema, kui haridusminister otsustab laupäevased eksamitulemused infolekkete tõttu tühistada.

Riiklik eksamikeskus kahtlustab lekkeallikana üht Tallinna südalinna kooli. Enamik kesklinna koolijuhte eitas aga kategooriliselt, et infoleke oleks võinud neilt alguse saada. "Kindlasti levis info eksamiküsimuste kohta juba enne koolidesse jõudmist," öeldi mitmest pealinna eliitkoolist.

"Meie saime haridusosakonnalt suletudksamipaketid, mis avati alles eksamisaalis vaatleja juuresolekul," sõnas Tallinna Jakob Westholmi Gümnaasiumi direktor Kalle Niinas. "Kui ümbrikud oleks varem avatud olnud, oleks vaatleja kindlasti kära tõstnud."

Reedel levisid Tallinna noorte seas matemaatika riigieksami ülesanded. 100–500 krooni eest müüdud materjalid kattusid täielikult riigieksami omadega. Lekkinud eksamiküsimuste pealt teenisid ka Tehnikaülikooli tudengid, kes ülesandeid mõõduka tasu eest lahendama palgati.

Korduseksami otsustab minister

Riikliku eksamikeskuse direktori Andres Adamsoni sõnul on tal kaudseid andmeid lekke kohta, kuid neid peab kontrollima. "Kahtluse all on üks Tallinna kesklinna kool. Kinnitamata info põhjal ei avatud seal mitte õpilaste eksamitöid sisaldavaid kilepakke, vaid eksamikomisjonile mõeldud paberümbrik. Sellel oli küll korduvkasutusest kleebis, kuid ümbrikku oli hõlpsam avada kui kiles eksamitöid," ütles Adamson. Tema sõnul kahtlustatakse eksamikeskuses ka võimalust, et ülesannetele saadi ligi arvuti teel.

Adamsoni sõnul ei saanud info läbi tilkuda eksamikeskusest, sest materjalide koostamise ja trükkimisega seotud inimesed on igati usaldusväärsed. "Meie endi huvides on ju see, et midagi välja ei imbuks," kinnitas Adamson.

Eksamikeskuse juhi sõnul pole eesmärk välja selgitada, millised õpilased ebaseaduslikul teel hangi-

Ülikoolide juhid on nõrдинud

Tartu Ülikooli prorektor Teet Seene ütles, et ei tahtnud alguses matemaatika riigieksami ülesannete lekkimist uskuda.

"See on väga tõsine asi," ütles Seene. "Tegemist on kriisiolukorraga, mille lahendamiseks tuleb teha otsus riiklikul tasandil."

Seene hinnangul tuleb kõigepealt välja selgitada, kelle kaudu ülesanded liikvele läksid ja kui ulatuslik oli leke. Ta leidis, et ülikoolid ei saa ajaleheuudise või telefonijutu põhjal seisukohta võtta ja hakata huupi sisseastumistingimusi muutma.

"Me ei saa karistada kõikide Eesti koolide lõpetajaid sellega, et paneme nad ülikooli juures uusi eksameid tegema," leidis Seene.

Tallinna Tehnikaülikoolis läheb matemaatika riigieksami tu-

lemus arvesse kõigile erialadele sisseastumisel.

"Riiklik eksamikeskus ja haridusministeerium, kes kannavad otsest vastutust riigieksamite ettevalmistamise, korraldamise ja usaldusväärsuse eest, peavad kiiresti teatama, kas matemaatika riigieksami tulemused kehtivad või mitte," ütles Tehnikaülikooli prorektor Tiit Kaps.

Seejärel saavad ülikoolid otsustada, kas muuta vastuvõtueeskirja ja konkursitingimusi. Kapsi sõnul jõuaks Tehnikaülikool vajadusel ka ise matemaatikas sisseastumiseksami korraldada, nagu seda aastakümneid varem on tehtud. "Muidugi tähendab see ülikoolile ootamatuid lisakulutusi, kuid need poleks nii kosmilised," tõdes prorektor.

tud materjalide abil eksamit tegid. "Tahame kindlaks teha lekkeallika ja ulatuse. Alles siis saame otsustada, kas eksam tühistada või mitte," ütles Adamson. Kui lekke täpset haaret ei suudeta kindlaks teha, tuleb uus eksam teha kõigil abiturientidel.

Adamsoni sõnul otsustab korduseksami haridusminister Mait Klaassen. Eksamikeskus püüab täna-homme lekke kohta andmed välja selgitada. "Tõenäoliselt sooritatakse uus eksam 6. juunil, mil pidid toimuma lisaeksam," ütles Adamson.

"Kui nii lihtsate küsimuste lahendamiseks oli vaja hankida materjale nõnda kriminaalsel teel, peab kogu koolihariduses midagi lahti olema," vangutas Adamson pead.

Leke oli Tallinnas

Viljandi Maagümnaasiumi abiturienti Reet Voldi sõnul oleks ebaaus, kui mõned õpilased pettuse abil teisest paremad tulemused saaksid. "Hea oleks, kui uued eksamid siiski Viljandimaa abituriente ei puudutaks. Meie pole ju süüdi," lootis Volt, kes usub, et eksamitööd levisid vaid pealinnas. Reet arvab, et tal endal läks riigieksam hästi.

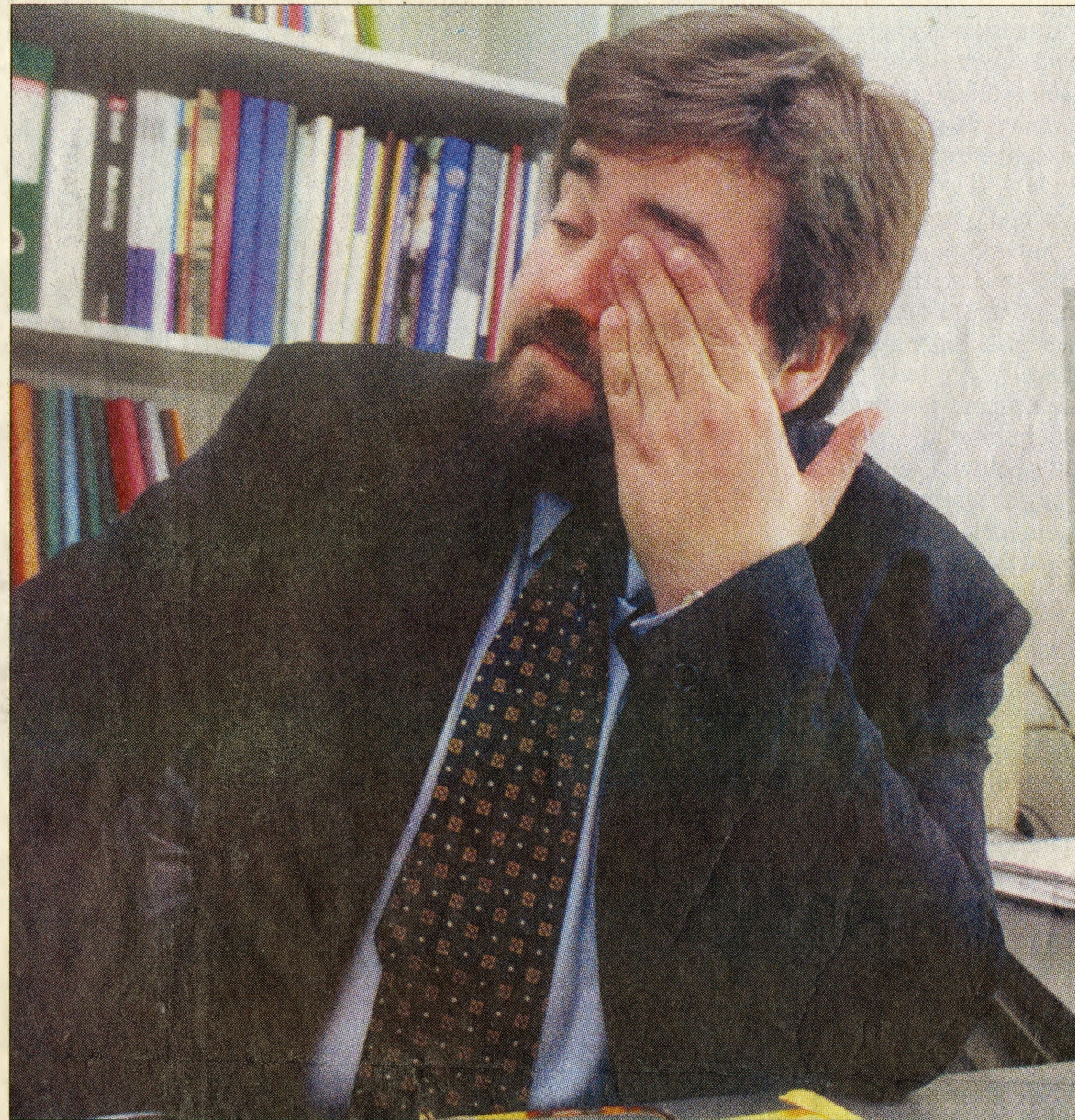
Läänemaa Lihula gümnaasiumi

direktori Tõnu Otsa hinnangul ei tohiks kõrgkoolid matemaatika eksamitulemuse sisseastumisel arvestada, sest pealinnas tekkinud leke seab maakoolide õpilased ebavõrdsesse olukorda. "Ülesanded ostnud õpilased saavad ju maksimumilähedasi punkte, kuigi nad ei pruugi matemaatikast suurt midagi teada," ütles Ots.

Otsa sõnul oli matemaatikaeksam raske. "Lahendasin komisjonis istudes ka ise igavusest samu ülesandeid ja sain sajast võimalikust punktist kätte 30. Pärast eksamit meie tublima matemaatikuga vesteldes sain aru, et tema võib saada 25 palli ringis. Paljudel õpilastel tekkis mõne ülesande puhul ka kahtlus, kas nad selliseid asju üldse õppinud on," ütles Ots.

Koolijuhi sõnul hakatakse pärast eksamit koole edetabelitesse seadma. Kui eksamit uuesti ei tehta, satuvad ausate koolijuhtide ja õpilastega koolid nimekirja tagumisse otsa. "Kuigi info läbitilgutamise võimalusi oleks mitmeid, seisid mul ülesanded öö otsa suletuna seifis," kinnitas Ots.

Lihula gümnaasiumi direktor kahtlustas, et ülesandeid võis levitada ka mõni vallandamishirmus koolijuht, kelle maine mulluste kehvade eksamitulemuste järel kahtluse alla seati.

Riikliku eksamikeskuse direktori Andres Adamsoni sõnul olid õpilaste eksamitööd turvakleebisega kilepakendites, mille avamine oleks vaatlejatele kohe silma jäänud.

RAIGO PAJULA

Riigieksami küsimuste sünni- ja rännulugu

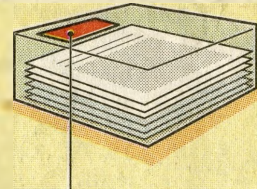
1. Hulk inimesi töötab välja eksamiküsimusi.

2. Paar spetsialisti panevad kokku lõppvariandi. Samad inimesed valmistavad küsimused ka trükiks ette.

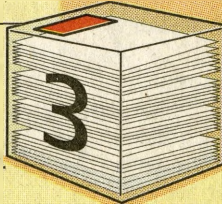

3. Eksamiküsimused trükitakse eksamikeskuse trükikojas. Praaeksemplarid hävitatakse. Kõik tööd pakitakse kilepakenditesse, millel on korduvkasutusega turvakleebisud.

Kiles tööd pakitakse omakorda veel suurtesse kilekottidesse. Suurtel kottidel on numbrid.

Eksamikeskuses on teada, kus mingi numbriga kott asub. Kottidega on kaasas ka allkirjadega kviitungid. Valmis pakke hoitakse eksamikeskuses elektroonilise valve all. Sellesse ruumi on ligipääs vaid vähestel valitutel.

4. Kotid transporditakse kohalikesse haridusosakondadesse, kust peavad tööd vähemalt eksami eelõhtuks kooli jõudma.

5. Kool võib valveta avada suure koti. Õpilaste eksamitöid sisaldavaid kilepakke avatakse alles välisvaatleja pilgu all.

Allikas: riiklik eksamikeskus

Eeli Poli